

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 22 september 2015

Vragen nr. 87

Vragen van de heer **A.E. van Liere** MA, MSc. (Partij voor de Dieren) en de heer **A. Hietbrink** (GroenLinks) over verlaging storting reserve groen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 3 september 2015 door de leden van Provinciale Staten, de heer **A.E. van Liere** MA, MSc. (Partij voor de Dieren) en de heer **A. Hietbrink** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

Inleiding:

In het coalitieakkoord staat in de financiële paragraaf een verlaging van de storting in de reserve groen van 6,6 miljoen in 2016 en 9 miljoen 2017-2019. Hieruit concludeerden de Partij voor de Dieren en GroenLinks bij de behandeling van het akkoord dat de nieuwe coalitie een bezuiniging van 33,6 miljoen euro doorvoert op de beschikbare gelden voor natuur. De coalitiepartijen bestreden dat er sprake was van een bezuiniging. Dit werd verwoord door zowel D66 onderhandelaar mevrouw Zaal als VVD onderhandelaar mevrouw Post. Bij de behandeling van het akkoord in PS heeft onderhandelaar Post toegezegd er bij de nieuwe gedeputeerden op aan te dringen voor de zomer opheldering te geven op dit punt.

Uit de begeleidende brief bij het concept Meerjarenprogramma Groen (PMG) blijkt een groot financieel tekort op de noodzakelijke middelen om de EHS in 2027 af te ronden. Bovendien blijkt dat met het realiseren van 250 hectare natuur per jaar de EHS in 2027 niet afgerond zal zijn. Dit roept een aantal vragen op bij ondergetekenden.

Vragen:

1. Onderhandelaars Post en Zaal verwijzen in het verslag van de bespreking van het coalitieakkoord (Notulen PS vergadering 26-05-2015 resp. p. 26 en p. 30-31) naar een Rijksbijdrage, die wellicht niet zou komen, maar die nu toch beschikbaar is gesteld. Kan het college aangeven naar welke Rijksbijdrage hier wordt verwezen door de beide onderhandelaars? Is het waar dat deze Rijksbijdrage was aangekondigd in het coalitieakkoord van PvdA en VVD in oktober 2012?
2. Is het waar dat in de Kaderbrief 2013 tot 3* 12,5 miljoen investeringen in groen en 2*3 miljoen en 3,5 en 4 miljoen voor beheer in het groen is besloten? Is het tevens waar dat deze bijdragen bij de begroting 2013 structureel gemaakt zijn?

3. Kunt u aangeven waar in de Kadernota 2013, de Zomernota 2013, de Agenda Groen, de Begroting 2013 of een andere beleidsdocument wordt gesteld dat deze provinciale bijdrage voorwaardelijk was aan het niet doorgaan van de Rijksbijdrage? Vragenstellers hebben in de Kaderbrief 2013, de Agenda Groen, de Zomernota 2013 of de begroting 2013 nergens een passage gevonden die daar op lijkt. Of is deze afspraak alleen binnen de vorige of huidige coalitie gemaakt?
4. Wil dit college werkelijk volhouden dat eind 2013 de provinciale bijdrage aan de EHS structureel is gemaakt, terwijl PS toen al zou weten dat de bijdrage niet door zou gaan indien het Rijk het regeerakkoord zou uitvoeren (de 200 miljoen van het Rijk worden nota bene expliciet genoemd in de Agenda Groen)?
5. Waarom noemt de notitie groene financiën een verlaging van de storting in de Reserve Groen vanwege de 200 miljoen van het Rijk een bezuiniging, maar mag het geen bezuiniging heten als de huidige coalitie de rest van de provinciale middelen 'verlaagt' tot 0? Wat is het essentiële verschil tussen deze twee bezuinigingen op dezelfde post, om dezelfde reden?
6. Is het waar dat de verlaging van de storting in de reserve groen in totaal 105,6 miljoen bedraagt (6,6 miljoen in 2016 en 2017-2027 9 miljoen per jaar, dus $6,6 + 11 * 9$)?
7. Gaat het PMG uit van een realisatie van de EHS in 2027 of een realisatie van 250 hectare per jaar tot en met 2027?
8. In het PMG wordt een tekort van 135 miljoen euro voorspeld in 2027. Is het college het met ons eens dat dit een probleem is?
9. Onderhandelaar Zaal stelde bij de behandeling van het coalitieakkoord dat "wij structureel voldoende geld hebben gereserveerd om de EHS af te ronden" (Notulen 26/5/2015, p. 27). Is het college het met ons eens dat deze uitspraak niet strookt met de feiten aangezien er een tekort wordt voorspeld van 135 miljoen euro tot 2027?
10. Klopt het dat de verlaging/bezuiniging van 105,6 miljoen het grootste deel van het verwachte tekort van 135 miljoen verklaart?
11. Is de ambitie van het college nog steeds om in 2027 de EHS te hebben afgerond?
12. Hoe moet het tekort gerijmd worden met de stelling dat er genoeg middelen zijn om de ambitie waar te maken?
13. Wat gaat het college doen om dit tekort te voorkomen en de realisatie van de EHS in 2027 af te ronden?
14. In de aanbiedingsbrief PMG wordt opgemerkt dat het Rijk de middelen voor de EHS gaandeweg vrijmaakte. Is het college van plan om ook gaandeweg meer middelen vrij te maken voor de EHS? Wanneer is het college van plan dat te doen?
15. In de aanbiedingsbrief PMG wordt op pagina 4 inzichtelijk gemaakt vanaf welk moment er een tekort ontstaat in de Reserve Groen. Dat is met de uitgangspunten die door de nieuwe coalitie zijn vastgesteld vanaf 2022. Klopt het dat als de provincie haar bijdrage niet zou

hebben verlaagd conform de uitgangspunten van de nieuwe coalitie er pas weer vanaf 2024 een storting zou hoeven te worden gedaan in de Reserve Groen ipv in 2022?

16. Indien het antwoord op vraag 15 bevestigend luidt, deelt het college dan de mening van de vragenstellers dat hier sprake is van potverteren?
17. In de aanbiedingsbrief PMG wordt opgemerkt dat de snelheid van 250 hectare per jaar onvoldoende is om de EHS in 2027 af te ronden. Hoeveel hectare per jaar is nodig om de EHS in 2027 af te ronden?

In het PMG staat dat met de verlaging van de storting in de reserve groen zoals afgesproken in het coalitieakkoord de extra storting van 12,5 miljoen, zoals besloten bij de instelling van de Reserve Groen, per 2016 nihil is. Tevens blijkt dat de financiering van het PMG grotendeels gefinancierd wordt door opbrengst uit gronden verkregen middels het natuurakkoord en de extra geld uit het natuurakkoord en het natuurpact.

18. Is er buiten de Rijksmiddelen (grond of geld) via het natuurakkoord en het natuurpact (op termijn) nog sprake van een provinciale bijdrage aan het Meerjarenprogramma Groen?
19. Zijn de Rijksmiddelen in het natuurakkoord en het natuurpact uitsluitend beschikbaar gesteld voor de realisatie en beheer van de EHS? Zo nee, uit welke passage blijken andere doelen (zoals fysieke natuurcompensatie of recreatie)?
20. Is het waar dat met de middelen uit het natuurakkoord en het natuurpact via het Meerjarenprogramma Groen recreatie en natuurcompensatie wordt gerealiseerd? Zo nee, kunt u precies aangeven hoe de middelen zijn verdeeld over de verschillende doelen?
21. Hoe geeft de provincie Noord-Holland invulling aan de afspraak uit het natuurakkoord (vastgelegd in het natuurpact) dat de provincies 65 miljoen per jaar bijdragen aan de EHS (volgens Jansen 2 komt dat voor Noord-Holland uit op 5,55 miljoen per jaar)? Kunt u een overzicht verschaffen waar de miljoenen uit het natuurakkoord en het natuurpact in de begroting staan?
22. In het natuurpact is afgesproken dat de provincies in 2016 en 2017 300 miljoen in plaats van 100 miljoen als in 2014 en 2015 en 200 miljoen in 2018 en verder ontvangen. Waarom zijn deze wisselingen in Rijksbijdrage niet terug te vinden in de stortingen in de Reserve Groen?

Ons antwoord aan Provinciale Staten luidt als volgt:

Vraag 1:

Onderhandelaars Post en Zaal verwijzen in het verslag van de bespreking van het coalitieakkoord (Notulen PS vergadering 26-05-2015 resp. p. 26 en p. 30-31) naar een Rijksbijdrage, die wellicht niet zou komen, maar die nu toch beschikbaar is gesteld. Kan het college aangeven naar welke Rijksbijdrage hier wordt verwezen door de beide onderhandelaars? Is het waar dat deze Rijksbijdrage was aangekondigd in het coalitieakkoord van PvdA en VVD in oktober 2012?

Antwoord 1:

Ja, zie pagina 38 van het Regeerakkoord van het kabinet-Rutte 2: "Het beheren en beschermen van bestaande natuurgebieden krijgt voorrang. Hiervoor is de 200 miljoen die in het begrotingsakkoord 2013 voor natuur is bestemd geormerkt via het Provinciefonds beschikbaar." Dit aanvullende budget van € 200 mln. was overigens al eerder bekend geworden, nl. in het 'begrotingsakkoord 2013' ('Lenteakkoord'). Toen was echter nog onduidelijk of dit budget via het Provinciefonds zou worden uitgekeerd.

Vraag 2:

Is het waar dat in de Kaderbrief 2013 tot 3* 12,5 miljoen investeringen in groen en 2*3 miljoen en 3,5 en 4 miljoen voor beheer in het groen is besloten? Is het tevens waar dat deze bijdragen bij de begroting 2013 structureel gemaakt zijn?

Antwoord 2:

Ja, zie pagina 15 en 16 van de Kaderbrief 2013. De bedragen zijn in de begroting 2013 structureel gemaakt. De interprovinciale verdeling van de € 200 miljoen rijksbijdrage was toen nog niet bekend. In de Kaderbrief 2014 (pagina 13 en 16, regel T) is, nog steeds vooruitlopend op de interprovinciale verdeling van de € 200 miljoen, de eerste bijstelling aangekondigd op de provinciale investering. Ten aanzien van het restant van de provinciale investering zijn de besluiten genomen door de huidige coalitie.

Vraag 3:

Kunt u aangeven waar in de Kadernota 2013, de Zomernota 2013, de Agenda Groen, de Begroting 2013 of een andere beleidsdocument wordt gesteld dat deze provinciale bijdrage voorwaardelijk was aan het niet doorgaan van de Rijksbijdrage? Vragenstellers hebben in de Kaderbrief 2013, de Agenda Groen, de Zomernota 2013 of de begroting 2013 nergens een passage gevonden die daar op lijkt. Of is deze afspraak alleen binnen de vorige of huidige coalitie gemaakt?

Antwoord 3:

Zie ons antwoord op vraag 2.

Vraag 4:

Wil dit college werkelijk volhouden dat eind 2013 de provinciale bijdrage aan de EHS structureel is gemaakt, terwijl PS toen al zou weten dat de bijdrage niet door zou gaan indien het Rijk het regeerakkoord zou uitvoeren (de 200 miljoen van het Rijk worden nota bene expliciet genoemd in de Agenda Groen)?

Antwoord 4:

Zie ons antwoord op vraag 2.

Vraag 5:

Waarom noemt de notitie groene financiën een verlaging van de storting in de Reserve Groen vanwege de 200 miljoen van het Rijk een bezuiniging, maar mag het geen bezuiniging heten als de huidige coalitie de rest van de provinciale middelen 'verlaagt' tot 0? Wat is het essentiële verschil tussen deze twee bezuinigingen op dezelfde post, om dezelfde reden?

Antwoord 5:

Wij hebben ervoor gekozen te spreken van een 'verlaging', omdat ons inziens geen sprake is van een bezuiniging op de groene middelen. De rijksmiddelen zijn immers in de plaats

gekomen van de provinciale middelen. Bovendien blijft onze ambitie om het NNN af te ronden, in stand.

Vraag 6:

Is het waar dat de verlaging van de storting in de reserve groen in totaal 105,6 miljoen bedraagt (6,6 miljoen in 2016 en 2017-2027 9 miljoen per jaar, dus $6,6 + 11 \cdot 9$)?

Antwoord 6:

Ja, dit is correct.

Vraag 7:

Gaat het PMG uit van een realisatie van de EHS in 2027 of een realisatie van 250 hectare per jaar tot en met 2027?

Antwoord 7:

Wij streven ernaar het NNN te realiseren in 2027. Om dit te bereiken willen we tenminste 250 hectare per jaar realiseren. Wij realiseren ons dat, op basis van de huidige restantopgave, méér dan 250 hectare per jaar moet worden verworven of via functiewijziging beschikbaar moet komen. In het Provinciaal Meerjarenprogramma Groen wordt in beeld gebracht waar de opgaven liggen voor NNN-realisatie en welke strategie mogelijk is om de realisatie van het NNN wezenlijk te versnellen ('Actieplan 250'). Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de oproep van de partners in het veld om het NNN af te ronden en de regie op de uitvoering te versterken.

Vraag 8:

In het PMG wordt een tekort van 135 miljoen euro voorspeld in 2027. Is het college het met ons eens dat dit een probleem is?

Antwoord 8:

Nee, want de Reserve Groen biedt deze coalitieperiode voldoende ruimte om de ambities uit het coalitieakkoord te kunnen realiseren.

Het in het PMG weergegeven verloop van de Reserve Groen laat zien dat er in 2027 een tekort ontstaat van € 135 miljoen. Op basis van de gegevens die nu voorhanden zijn, hebben wij een berekening gemaakt van de benodigde middelen om in de periode tot 2027 de in het PMG genoemde projecten te kunnen realiseren. Hierbij zijn wij er voor wat betreft de stortingen in de Reserve Groen van uitgegaan dat de middelen die wij via het Provinciefonds ontvangen gelijk blijven en zijn wij uitgegaan van thans geldende grondprijzen ten aanzien van de uit vervreemding van gronden te verkrijgen inkomsten. Het verschil tussen benodigde middelen en de daar tegenover staande dekking bedraagt, op basis van thans bekende gegevens, € 135 miljoen. Tot 2022 bevat de Reserve Groen echter voldoende middelen om geprogrammeerde projecten te kunnen dekken.

Vraag 9:

Onderhandelaar Zaal stelde bij de behandeling van het coalitieakkoord dat "wij structureel voldoende geld hebben gereserveerd om de EHS af te ronden" (Notulen 26/5/2015, p. 27). Is het college het met ons eens dat deze uitspraak niet strookt met de feiten aangezien er een tekort wordt voorspeld van 135 miljoen euro tot 2027?

Antwoord 9:

Zie ons antwoord op vraag 8.

Vraag 10:

Klopt het dat de verlaging/bezuiniging van 105,6 miljoen het grootste deel van het verwachte tekort van 135 miljoen verklaart?

Antwoord 10:

Ja, dit is correct, hoewel het geen bezuinigingen zijn.

Vraag 11:

Is de ambitie van het college nog steeds om in 2027 de EHS te hebben afgerond?

Antwoord 11:

Ja, zie ons antwoord op vraag 7.

Vraag 12:

Hoe moet het tekort gerijmd worden met de stelling dat er genoeg middelen zijn om de ambitie waar te maken?

Antwoord 12:

Zie ons antwoord op vraag 8.

Vraag 13:

Wat gaat het college doen om dit tekort te voorkomen en de realisatie van de EHS in 2027 af te ronden?

Antwoord 13:

Wij willen niet vooruitlopen op deze vraag. In deze coalitieperiode zullen wij voortvarend werken aan een verdere uitvoering van het NNN, door tenminste 250 hectare per jaar te realiseren, waarvoor de benodigde middelen beschikbaar zijn.

Vraag 14:

In de aanbiedingsbrief PMG wordt opgemerkt dat het Rijk de middelen voor de EHS gaandeweg vrijmaakte. Is het college van plan om ook gaandeweg meer middelen vrij te maken voor de EHS? Wanneer is het college van plan dat te doen?

Antwoord 14:

Zie ons antwoord op vraag 13.

Vraag 15:

In de aanbiedingsbrief PMG wordt op pagina 4 inzichtelijk gemaakt vanaf welk moment er een tekort ontstaat in de Reserve Groen. Dat is met de uitgangspunten die door de nieuwe coalitie zijn vastgesteld vanaf 2022. Klopt het dat als de provincie haar bijdrage niet zou hebben verlaagd conform de uitgangspunten van de nieuwe coalitie er pas weer vanaf 2024 een storting zou hoeven te worden gedaan in de Reserve Groen ipv in 2022?

Antwoord 15:

Ja, dit is correct.

Vraag 16:

Indien het antwoord op vraag 15 bevestigend luidt, deelt het college dan de mening van de vragenstellers dat hier sprake is van potverteren?

Antwoord 16:

Nee. Wij zijn van mening dat hier sprake is van een stevige ambitie om zo veel mogelijk NNN te realiseren.

Vraag 17:

In de aanbiedingsbrief PMG wordt opgemerkt dat de snelheid van 250 hectare per jaar onvoldoende is om de EHS in 2027 af te ronden. Hoeveel hectare per jaar is nodig om de EHS in 2027 af te ronden?

Antwoord 17:

Zie ons antwoord op vraag 7.

Vraag 18:

Is er buiten de Rijksmiddelen (grond of geld) via het natuurakkoord en het natuurpact (op termijn) nog sprake van een provinciale bijdrage aan het Meerjarenprogramma Groen?

Antwoord 18:

Ja. De Reserve Groen is bij haar instelling in 2013 gevoed met provinciale middelen die nog resteerden uit de ILG-periode. Deze middelen worden ook gebruikt voor het PMG.

Vraag 19:

Zijn de Rijksmiddelen in het natuurakkoord en het natuurpact uitsluitend beschikbaar gesteld voor de realisatie en beheer van de EHS? Zo nee, uit welke passage blijken andere doelen (zoals fysieke natuurcompensatie of recreatie)?

Antwoord 19:

Nee. Bij het Natuurakkoord (2011) zijn middelen beschikbaar gesteld voor natuurbeheer, waaronder Faunafonds en effectgerichte maatregelen PAS (€ 105 mln.) en voormalige BBL-gronden voor het NNN. Deze middelen en gronden zijn verdeeld via de commissie-Jansen 1. Bij het Natuurpact zijn middelen beschikbaar gesteld (€ 200 mln.) voor de ontwikkelopgave NNN, PAS-maatregelen (aanvullend), Faunafonds (aanvullend), monitoring en onderzoek, agrarisch natuurbeheer en overig beheer en kosten die de provincies zullen maken als gevolg van de nieuwe Wet natuurbescherming. Deze middelen zijn verdeeld via de commissie-Jansen 2. Over zowel het Natuurakkoord als het Natuurpact, en de commissies Jansen-1 en Jansen-2 zijn uw Staten geïnformeerd.

Vraag 20:

Is het waar dat met de middelen uit het natuurakkoord en het natuurpact via het Meerjarenprogramma Groen recreatie en natuurcompensatie wordt gerealiseerd? Zo nee, kunt u precies aangeven hoe de middelen zijn verdeeld over de verschillende doelen?

Antwoord 20:

In het PMG staat welke doelen worden gerealiseerd. Met de middelen uit het Natuurakkoord en Natuurpact worden nog enkele voormalige RodS-gebieden afgerond (recreatie). Natuurcompensatie wordt niet gefinancierd met deze middelen; dit gebeurt met middelen die door initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen beschikbaar worden gesteld.

Vraag 21:

Hoe geeft de provincie Noord-Holland invulling aan de afspraak uit het natuurakkoord (vastgelegd in het natuurpact) dat de provincies 65 miljoen per jaar bijdragen aan de EHS (volgens Jansen 2 komt dat voor Noord-Holland uit op 5,55 miljoen per jaar)? Kunt u een overzicht verschaffen waar de miljoenen uit het natuurakkoord en het natuurpact in de begroting staan?

Antwoord 21:

Deze verplichting in het Natuurakkoord (2011) heeft betrekking op het natuurbeheer, niet op realisatie van het NNN. Het Rijk draagt, op grond van het Natuurakkoord, € 105 mln. bij aan het natuurbeheer. De provincies zouden € 65 mln. bijdragen. Het Noord-Hollandse aandeel hierin is inderdaad € 5.550.000,- (conform commissie-Jansen 2). Wij hebben dit bedrag vrijgemaakt via aanvullende middelen voor beheer (vrijgemaakt bij het coalitieakkoord 2011, € 1,8 mln., en in de Kaderbrief 2013 is de inzet van extra provinciale middelen opgenomen voor het natuurbeheer: € 3 mln. voor 2013, € 3 mln. voor 2014, € 3.5 mln. voor 2015 en € 4 mln. structureel voor 2016 en volgende jaren). Alle beheerwaardige natuurgebieden worden hiermee gefinancierd via het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL).

Vraag 22:

In het natuurpact is afgesproken dat de provincies in 2016 en 2017 300 miljoen in plaats van 100 miljoen als in 2014 en 2015 en 200 miljoen in 2018 en verder ontvangen. Waarom zijn deze wisselingen in Rijksbijdrage niet terug te vinden in de stortingen in de Reserve Groen?

Antwoord 22:

Het is correct dat de rijksbijdrage wisselt als gevolg van een kasschuif. Echter, doordat het totaal aan stortingen en onttrekkingen in de Reserve Groen een optelsom is van meerdere bedragen, is de kasschuif als zodanig niet zichtbaar in de cijfers.